

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีการศึกษา 2565
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค.238 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม
 Section.450001 (3 หน่วยกิต)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
450001	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษุข	-	poontu@gmail.com poonsirinrat@hotmail.co.th	602

ห้องเรียน : สค.308 อาคารที่ทำการคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

ช่องทางการเข้าห้องเรียนออนไลน์ (กรณีสอนออนไลน์)

2. วันและเวลาบรรยาย

ทุกวันอังคาร เวลา 13.30 – 16.30 น. ห้องบรรยาย สค.308

วันสอบ

สอบกลางภาค วันอังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 14.30 – 16.00 น.

สอบปลายภาค วันศุกร์ที่ 12 พฤษภาคม 2566 เวลา 09.00 – 12.00 น.

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาอาชญากรรม ปรัชญาการลงโทษผู้กระทำผิด
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้แนวคิด หลักการและวิธีการงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจต่อการประยุกต์ใช้งานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

แนวคิด หลักการ วิธีการ และพัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม การประยุกต์ใช้งานสังคมสงเคราะห์ไทย ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวโน้มและแนวทางแก้ไขปัญหาของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม และมีการจัดการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (มีการศึกษาดูงาน)

ภาษาอังกฤษ

Concept, principles, methods, and development of social work in the criminal justice; application of social work in the Thai judicial system; problems and obstacles in social work in the criminal justice; and trends of and guidelines for problem solving in social work in the criminal justice (Field study required).

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะความสัมพันธ์ฯ			5. ทักษะการวิเคราะห์ฯ			6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4
●	○	●		●	●	○	○	●	○	○			○	●	○	○		○	●	○

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียนเนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2/2565 เป็นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบสถานที่ตั้ง โดยอาจจะมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ได้หากพบสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) ทั้งนี้ขอให้เป็นไปตามข้อตกลงของแต่ละชั้นเรียน ดังนั้น กฎ กติกา สำหรับ การเรียนการสอนของรายวิชา สค. 238 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม ทั้งในช่วงเวลาการเรียน ในชั้นเรียนและการเรียนออนไลน์ (ถ้ามี) ซึ่งมีจำนวนการเรียน 16 ครั้ง มีดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาทุกคนต้องเข้าชั้นเรียน หรือต้องออนไลน์ผ่านระบบ (Microsoft Teams) MST หรือ ระบบออนไลน์อื่นๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา ตามวัน และเวลาของการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้ตกลงร่วมกัน
2. หากมีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ นักศึกษาทุกคน**ต้อง**ใช้ชื่อและนามสกุลจริงในระหว่างการเรียนออนไลน์ผ่านระบบ MST หรือระบบออนไลน์อื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน และ นักศึกษา
3. นักศึกษาต้องเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของการเรียนในชั้นเรียนทั้งหมด (11 ครั้ง) โดยเป็นการนับรวมทั้งในรูปแบบสถานที่ตั้งและรูปแบบออนไลน์ และไม่เข้าเรียนล่าช้า ทั้งนี้หากมีความจำเป็นที่ไม่ สามารถเข้าเรียนได้หรือจะต้องเข้าเรียนล่าช้า ควรติดต่ออาจารย์ผู้สอนก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วันทำการ หรือหากมีอาการป่วยต้องติดต่อ/แจ้งผู้สอนก่อนทางอีเมลหรือทางช่องทางการติดต่อที่กำหนดไว้ระหว่างผู้เรียน และอาจารย์ผู้สอน
4. ในกรณีที่ต้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ หากนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับระบบออนไลน์เนื่องด้วยสาเหตุใด ก็ตามจะต้องแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอน หรือทางเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรทางอีเมล หรือทางโทรศัพท์ หรือทางช่อง ทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่า นักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
5. ในกรณีที่ต้องเรียนผ่านระบบออนไลน์ หากอาจารย์ผู้สอนขอตรวจนับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียน และตอบคำถามการเรียนขอให้นักศึกษาเปิดกล้องด้วยทุกครั้ง หรือหากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถเปิดกล้องได้ ขอให้แจ้งเหตุผลด้วย มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
6. นักศึกษาและผู้สอนควรที่จะต้องเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างโดยปราศจากอคติ
7. หากนักศึกษาประสงค์ที่จะทำการบันทึกการสอนไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ต้องแจ้งให้ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทราบและยินยอมก่อนทุกครั้ง
8. การรับมอบหมายงานและการส่งงาน หากเป็นการมอบหมายให้ส่งผ่านระบบออนไลน์ นักศึกษาจะต้องส่งผ่านระบบ MST ตามกำหนดระยะเวลาทุกครั้ง หากนักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องส่งงาน

ล่าช้า เนื่องจากสาเหตุจากข้อผิดพลาดของระบบออนไลน์ ขอให้นักศึกษาแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอนทาง อีเมลล์ หรือทาง โทรศัพท์หรือทางช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา โดยเร็ว ที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้ส่งงานชิ้นนั้น หรือส่งงานล่าช้า

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
สอบกลางภาค	30 คะแนน
สอบปลายภาค	40 คะแนน
การทำงานเป็นกลุ่ม (6 คนต่อกลุ่ม)	30 คะแนน
รวม	100 คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

ครั้งที่	เนื้อหา	ผู้สอน	วิธีการศึกษา/การสอน
<u>1</u> 10 ม.ค.2566	<ul style="list-style-type: none"> แนะนำวิชา ขอบเขต การวัดผล หนังสืออ่านประกอบ และสร้างข้อตกลงร่วมกัน อาชญากรรมและปรัชญาการลงโทษ 	รศ.ดร.ศิริพันธ์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อประกอบการสอน)
<u>2</u> 17 ม.ค.2566	<ul style="list-style-type: none"> แนวคิดพื้นฐานและพัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม 	รศ.ดร.ศิริพันธ์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อประกอบการสอน)
<u>3</u> 24 ม.ค.2566	<ul style="list-style-type: none"> ความหมาย และกรอบแนวคิดของความเชื่อมโยงระหว่างงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมกับงานสิทธิมนุษยชน กฎหมาย 	รศ.ดร.ศิริพันธ์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อประกอบการสอน)
<u>4</u> 30 ม.ค.2566	<ul style="list-style-type: none"> ภาพรวมของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม (ต้นน้ำ, กลางน้ำ, ปลายน้ำ) บทบาท หน้าที่ ของนักสังคมสงเคราะห์ การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด 	รศ.ดร.ศิริพันธ์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อประกอบการสอน)
<u>5</u> 7 ก.พ.2566	<ul style="list-style-type: none"> งานสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม - ตำรวจ, ศาล 	รศ.ดร.ศิริพันธ์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย

ครั้งที่	เนื้อหา	ผู้สอน	วิธีการศึกษา/การสอน
	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - บทบาท หน้าที่ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 		- แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)
<u>6</u> 14 ก.พ.2566	<ul style="list-style-type: none"> ● งานสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการยุติธรรมสำหรับผู้ใหญ่ - บทบาท หน้าที่ - กฎหมายที่เกี่ยวข้องบทบาทในระดับบุคคลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม 	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)
<u>7</u> 21 ก.พ.2566	<ul style="list-style-type: none"> ● งานสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน - บทบาท หน้าที่ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง 	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)
สอบกลางภาค วันอังคารที่ 28 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 14.30 – 16.00 น.			
<u>9</u> 7 มี.ค.2566	การเป็ยงเบนเด็กและเยาวชนจาก กระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)
<u>10</u> 14 มี.ค.2566	<ul style="list-style-type: none"> ● งานสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม <ul style="list-style-type: none"> - กรมคุมประพฤติ ppt - บทบาท หน้าที่ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ● งานสังคมสงเคราะห์กับกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ 	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)
<u>11</u> 21 มี.ค.2566	<ul style="list-style-type: none"> ● วิเคราะห์พฤติกรรมผู้กระทำผิดผ่านสื่อ สมคิด พุ่มพวง หรือศูนย์ฝึกฯบ้านกาญจนา 	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)
<u>12</u> 28 มี.ค.2566	<ul style="list-style-type: none"> ● จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับงานสังคม สงเคราะห์และนักสังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรม ● จริยธรรมทางวิชาชีพ ข้อพึงสังเกต 	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> - บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)
<u>13</u> 4 เม.ย.2566	Self Study งานกลุ่ม	รศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	Self-study

ครั้งที่	เนื้อหา	ผู้สอน	วิธีการศึกษา/การสอน
14 11 เม.ย.2565	Self Study งานกลุ่ม	รศ.ดร.ศิริจันทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	Self-study
15 18 เม.ย.2565	นำเสนอผลการศึกษาในชั้นเรียน	รศ.ดร.ศิริจันทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	- นำเสนอรายงาน แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน
16 25 เม.ย.2565	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอผลการศึกษาในชั้นเรียน ทิศทางการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยในอนาคต สรุป 	รศ.ดร.ศิริจันทร์รัตน์ กาญจนกฤษกร	<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอรายงาน แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน
สอบปลายภาค วันศุกร์ที่ 12 พฤษภาคม 2566 เวลา 09.00 – 12.00 น.			

*หมายเหตุ: หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาดีขึ้น และสามารถศึกษาทำงานนอกสถานที่ได้ จะจัดให้มีการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่มีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 1 ครั้ง

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยการอิงกลุ่มเป็นสำคัญ โดยจะมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 0.00 – 4.00 ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละช่วงคะแนนดังนี้

A	B+	B	C+	C	D+	D	F
4.00	3.50	3.00	2.50	2.00	1.50	1.00	0.00

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่ นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก Required textbooks and materials

นันทิ จิตสว่าง. (2524). แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ. *วารสารราชทัณฑ์*, 29, หน้า 11.

พเยาว์ ศรีแสงทอง. (2555). *การลงโทษและการแก้ไขผู้กระทำความผิด*. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักส์.กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2563).*แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562-2565)*. กรุงเทพฯ : กระทรวงยุติธรรม.

Gibelman, M. (1995). *What social workers do*. Washington, DC: NASW Press.

Gumz, E. J. (2004). American social work, correction and restorative justice: An appraisal. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 48(4), 449-460. doi: 10.1177/0306624X03262516

- Maschi, T. & Killian, M.L. (2011). The evaluation of forensic social work in the United States: Implications for 21st century practice. *Journal of Forensic Social Work*, 1, 8-36. doi: 10.1080/1936928X.2011.541198
- Patterson, G. T. (2012). *Social work practice in the criminal justice system*. New York: Routledge.

10.2 เอกสารอื่นๆ Other materials

- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.สัญญาพงศ์ ลิ้มประเสริฐ, อีราภรณ์ แสงจันทร์ศรี, และอนิสา มานะทน. (2562).
- การลงโทษผู้กระทำผิดทางอาญา. *งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2562*, หน้า 1484-1493. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุทิสมา มณีเพชร. (2518). *ทัศนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่องานสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำพิเศษ กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- เสาวณี ถวิลแก้ว. (2543). เอกสารประกอบการเสวนา เรื่อง บทบาทนักสังคมสงเคราะห์กับ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542. *ยุติธรรม*, หน้า 25-27. กรุงเทพมหานคร: ศาลยุติธรรม.
- เสาวธาร์ โพธิ์กัลลัด. (2563). งานสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม: บทบาท หน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยและความสงบสุข และลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทยภายใต้ยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรมระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579). *รายงานสืบเนื่องการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มธ. ปีที่ 66*, หน้า 100-115. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวคนธ์ เจษฎารักษ์ และคณะ (2550). *การเสริมสร้างสมรรถนะและการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อพัฒนางานสังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์*. นนทบุรี: กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม.